

Pràcticum IV

Codi: 103676

Crèdits: 12

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Juan Manuel Leyva

Correu electrònic: JuanManuel.Leyva@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Enric Mateo Viladomat

Antonio Luis López Ruiz

Josefa Romero Aznar

Rosa Maria Fernandez Salafranca

Prerequisits

Podran realitzar el Pràcticum IV els estudiants que abans de començar l'assignatura:

Hagin assistit a les classes de prevenció de riscos i han superat la prova d'avaluació de prevenció de riscos (consultar calendari).

Hagin assistit a les classes de pràctiques de laboratori de segon i tercer. (Consultar calendari).

Hagin assistit a les visites planificades per la valoració i actualització del carnet vacunal i el cribratge tuberculínic, realitzades pel servei de Medicina Preventiva i Epidemiologia de l'hospital Vall d'Hebron, abans de cursar la primera assignatura de pràcticum. (Consultar calendari)

Tinguin la targeta d'identificació personal que lliura Gestió Acadèmica de la Unitat Docent Vall d'Hebron, Mòdul Nord.

Per coherència en el progrés d'adquisició del nivell competencial, que s'adquireix de manera gradual, és MOLT RECOMANABLE que l'estudiant tingui aprovats les assignatures: Pràcticum I i Pràcticum II (segons el curs).

Important: No és possible realitzar dos pràcticums que coincideixin en el temps.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar **la confidencialitat i secret professional** de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions. En aquest sentit l'estudiant que es matricula d'aquesta assignatura **es compromet** a aplicar la normativa: "**Normativa del Pràcticum en Infermeria**", les "**Recomanacions de**

conducta dels estudiants de la Facultat de Medicina" i "El Compromís de confidencialitat". Els documents estan disponibles a través del següent enllaç: Els documents estan disponibles a través de la pàgina web de la facultat de medicina www.uab.cat/medicina dins de l'apartat Graus: Infermeria; Pràcticum

L'estudiant aplicarà les normes derivades de la "*Orden SSI/81/2017, de 19 de enero, por la que se publica el Acuerdo de la Comisión de Recursos Humanos del Sistema Nacional de Salud, por el que se aprueba el protocolo mediante el que se determinan pautas básicas destinadas a asegurar y proteger el derecho a la intimidad del paciente por los alumnos y residentes en Ciencias de la Salud.*" que li marquin des de la Direcció del Centre Assistencial.

És **imprescindible** presentar al coordinador del PRIV el **Certificat de Delictes de Naturalesa Sexual** abans d'inciar les pràctiques. En el següent enllaç trobareu informació de com tramitar-ho <https://web.gencat.cat/ca/tramits/que-cal-fer-si/vull-obtenir-el-certificat-de-delictes-de-naturalesa-sexual/>

Objectius

Objectius:

- Que l'estudiant amb la tutela de la infermera realitzi el rol infermer per poder exercir les funcions assistencials, docents, de gestió i d'investigació en l'àmbit de l'atenció primària orientada a la comunitat. En aquest pràcticum l'estudiant ha de ser capaç de seleccionar, relacionar i d'aplicar els coneixements i les habilitats per oferir cures infermeres eficients a les persones amb la finalitat de potenciar la responsabilitat per mantenir la salut, prevenir la malaltia, o autogestionar-la.
- Relacionar les característiques de la comunitat, el seu estat de salut y els recursos amb la cartera de serveis assistencials que s'ofereixen en el Centre d'Atenció Primària (CAP).
- Comunicar-se amb les persones de manera clara i ordenada per facilitar una relació efectiva tant amb les persones ateses com amb l'equip.
- Fomentar la participació de la persona atesa i de les persones de la unitat de convivència per consensuar els objectius i els resultats a assolir relacionats amb les cures infermeres i les autocures.
- Relacionar els coneixements seleccionats que són necessaris aplicar per realitzar cures infermeres a les persones amb diferents necessitats alterades.
- Aplicar les tècniques de recollida d'informació com són l'observació, l'entrevista i l'exploració física per determinar les necessitats de les persones ateses i persones de la unitat de convivència, mobilitzant els coneixements, habilitats comunicatives i tècniques, amb una actitud facilitadora per crear un clima de confiança.
- Interpretar les dades, aplicant els marcs teòrics, les guies de pràctica clínica per arribar a identificar les necessitats alterades, tot considerant el grau d'autonomia de les persones ateses i les fonts de dificultat.
- Relacionar les necessitats amb els diagnòstics infermeres per determinar els més importants.
- Realitzar les cures infermeres pertinents, d'acord amb les evidències disponibles, aplicant el codi ètic de la infermera, respectant els drets del malalt, aplicant la legislació vigent i prenent com a marc de referència els valors que comparteixen les infermeres professionals.
- Avaluar el procés de cures infermeres realitzat, establint propostes per a la millora de la qualitat assistencial.

Competències

- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.

- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.
2. Aplicar a la pràctica assistencial els coneixements i destreses adquirits.
3. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
4. Aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.
5. Aplicar el procés infermer per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat de les persones cuidades.
6. Aplicar la relació d'ajuda en les intervencions en els centres de salut.
7. Aplicar la relació d'ajuda i el mètode científic infermer a la solució dels problemes de salut/malaltia de les persones, famílies i/o de la comunitat.
8. Aplicar una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i identificar intervencions per a fomentar l'educació per a la salut.
9. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
10. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
11. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
12. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
13. Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat afectats per problemes de salut, risc, patiment, malaltia, incapacitat o mort.
14. Elaborar els plans d'atenció infermera tenint en compte el consens i les recomanacions de l'equip d'atenció.
15. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.

16. Fer les cures infermeres pautades, per consens, amb la resta d'equips implicats.
17. Fer plans de cures infermeres per intervenir de manera adequada i avaluar l'impacte de la pròpia intervenció.
18. Fomentar la participació de la persona atesa en la planificació de les cures.
19. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
20. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
21. Planificar les cures considerant les opinions, les creences i els valors de les persones a qui van dirigides.
22. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.
23. Promoure la participació de persones, famílies i grups en el procés de salut i malaltia.
24. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
25. Relacionar els coneixements adquirits amb les intervencions que es duen a terme.
26. Respectar els principis de dret a la intimitat, confidencialitat i secret professional en totes les cures dutes a terme.
27. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
28. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
29. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
30. Seleccionar les activitats de prevenció, control i seguiment en persones en totes les etapes vitals.
31. Treballar en col·laboració i de manera responsable per aconseguir els objectius prèviament planificats i garantir la continuïtat assistencial.
32. Utilitzar el procés d'atenció d'infermeria en les cures d'infermeria amb ajuda de les guies de la pràctica clínica i assistencial.
33. Utilitzar els coneixements científics de cada moment aplicant nivells de qualitat i seguretat.
34. Utilitzar l'evidència científica en la pràctica assistencial.
35. Utilitzar la relació terapèutica en la solució dels problemes de salut de la persona i/o família.
36. Utilitzar mesures de protecció i de seguretat per garantir el benestar de l'individu, famílies i comunitats.
37. Valorar de manera integral les situacions de salut utilitzant eines com ara l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria.
38. Valorar l'estat de la salut de l'individu, la família i la comunitat, i identificar els problemes i els factors interns i externs que n'afecten la salut.

Continguts

- L'estudiant selecciona i relaciona els continguts i les habilitats de les assignatures de grau impartides fins el moment de realitzar el pràcticum per poder aplicar-los per determinar els problemes i justificar les intervencions orientades a potenciar l'autocura de les persones i dels grups.
- És el moment de reforçar les habilitats comunicatives i clíniques que ha après durant les pràctiques en els laboratoris i diferents seminaris de primer, segon i tercer, com en els pràcticums anteriors, adaptant-les de manera personalitzada a cada persona atesa i mobilitzant els recursos necessaris per la millora de la salut.
- Aplicar el model infermer que ha determinat l'empresa assistencial on es realitza el Pràcticum per valorar, de manera integral, les necessitats de les persones amb problemes de salut crònics i les dels cuidadors, planificar, tenir cura i avaluar.
- Aplicar els continguts teòrics, metodològics i les pràctiques de laboratori de les assignatures impartides fins el moment del Pràcticum i les recomanacions de les guies de pràctica clínica que s'apliquen en el centre assistencial, així com els protocols per:
  - Determinar en quin moment del procés evolutiu del curs natural de la malaltia es troba la persona atesa, sigui en les fases prèvies que poden ser pre-sintomàtiques o en les diferents fases de progressió de la malaltia i definir els principals problemes tan de la persona atesa com dels cuidadors.
  - Per tenir cura de les persones amb problemes de salut crònics que estiguin en situació risc o fragilitat i de la família per ajudar-los a gestionar la malaltia i poder assolir els objectius: control òptim de la malaltia per alentar la seva progressió i control dels símptomes associats, reduint les re-aguditzacions i mantenir l'autonomia.
  - Per tenir cura de les persones amb problemes de salut crònics i complexos i dels cuidadors, per ajudar-los a gestionar la malaltia i poder assolir els objectius relacionats amb: el control de símptomes, prevenció de descompensacions, disminució de l'ús de recursos hospitalaris i

d'urgències, manteniment de l'autonomia, retard en la institucionalització i millora de la qualitat de vida, i la satisfacció de la persona atesa i dels cuidadors.

Metodologia

El Pràcticum és tutelat, cada estudiant cuida amb una infermera assistencial que tutoritza i avalua el seus aprenentatges.

L'estudiant realitza visites amb la infermera, planificant i aplicant el procés de tenir cura de les persones ateses.

Presentació/discussió oral i escrita de les situacions proposades pels docents, disponibles al campus virtual.

El lloc i horari dels seminaris es pacta amb el/la professor/a.

Consultar els documents del centre d'atenció primària referents al diagnòstic de la població i la cartera de serveis assistencials del centre.

Estudiar les guies de pràctica clínica corresponents a les necessitats de les persones per cuidar.

Preparar les consultes i l'atenció a domicili a realitzar per oferir serveis assistencials a persones amb situacions complexes.

Valorar l'atenció realitzada i elaborar propostes de millora per comentar-les amb la infermera.

Preparar els plans de cures a persones i cuidadores en situacions complexes per discutir a la sessió grupal i aplicar a la pràctica assistencial.

Els períodes de pràctiques consten en el calendari del curs publicat a la web.

El centres assistencials assignats es comunicaran un cop els responsables de formació dels centres facilitin les dades de les infermeres tutores.

Els horaris són rotatoris de matins i tardes, i podrien modificar-se segons necessitats del servei.

El cost del transport públic per traslladar-se als centres assistencials i domicilis corre a càrrec de l'estudiant.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
SEMINARIS DE CASOS CLÍNICS (SCC): SESSIONS CLÍNIQUES	12	0,48	1, 2, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 26, 28, 29, 30, 37, 38
Tipus: Supervisades			
PRÀCTICUM AMB DIRECTRIUS (PRCUM)	288	11,52	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 38

Avaluació

1) L'avaluació en l'entorn de pràctiques:

L'avaluació de la infermera assistencial docent és fonamental per a la formació de l'estudiant, ja que aquesta s'observa directament a l'estudiant en els diferents tipus d'atenció assistencial i comenta els punts forts i febles, a més de pactar conjuntament amb l'estudiant les propostes de millora. Aquesta es realitzarà a meitat

de període (sense qualificació numèrica) i al final del mateix (amb qualificació numèrica). Per a aquesta evaluació ha una rúbrica específica disponible des de l'inici de curs tant per a la infermera com per als estudiants.

2) L'avaluació de l'estudiant durant els seminaris:

- L'estudiant lliura per escrit i oral dels treballs sol·licitats, aplicant les normes establertes.
- El professor avalua l'estudiant utilitzant rúbriques específiques disponibles des de l'inici de curs.

Es considera no avaluable:

- L'estudiant que falta més d'un dia de pràctiques sense justificar
- L'estudiant que no ha realitzat una o més activitats d'avaluació.
- Quan l'estudiant falta a més del 50% dels seminaris sense justificació.

Obtenció de la nota final:

Cal haver realitzat totes les pràctiques. En cas de faltes justificades, aquestes poden recuperar sempre que sigui factible segons el centre assistencial i calendari acadèmic. No hi ha la possibilitat de recuperació ració fora del període de pràctiques

Per calcular la nota final, l'estudiant ha d'haver aprovat cada domini competencial del document d'avaluació. Per poder aprovar l'assignatura, cal obtenir com a mínim un aprovat a cada modalitat d'avaluació: 1) de l'estudiant mentre té cura dels pacients (un 5 en l'escala de 0-10); 2) de la feina de seguiment del Pràcticum (un 5 en l'escala de 0-10).

La nota és el resultat ponderat de l'avaluació de l'estudiant mentre té cura dels pacients i dels treballs escrits i les sessions de discussió.

Cada falta injustificada restarà un punt de la nota final de l'PRIV. La manca de responsabilitat de l'estudiant es veu reflectida en la nota final de l'assignatura. Les sancions que s'apliquen es descriuen al document Normativa del Pràcticum en Infermeria, que l'estudiant pot trobar en el següent enllaç: www.uab.cat/medicina dins de l'apartat Graus: Infermeria; Pràcticum.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de recuperació al final de l'assignatura, sempre que hagin realitzat les hores planificades del Pràcticum.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació durant les pràctiques al centre assistencial	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38
Registres narratius: Carpeta de treball	40%	0	0	1, 2, 9, 10, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 26, 28, 29, 30, 37, 38

Bibliografia

L'estudiant selecciona la bibliografia d'acord al perfil de les persones que ha de cuidar i del centre de salut del Pràcticum.

Bibliografia recomanada:

- Alfaro-Lefevre R. Aplicación del proceso de enfermería: guía práctica, 4ª edición. Madrid: Mosby-Doyma; 2002.
- Alfaro-Lefevre R. Pensamiento Crítico y Juicio Clínico en enfermería 4ª Edición. Barcelona:Elsevier; 2009.
- Berman A, Snyder SJ, Kozier B, Erb G. Fundamentos de Enfermería: Conceptos, proceso y práctica, 8ª edición. Madrid: Pearson: Prentice Hall; 2008.

- Bulechek GM, Butcher HK, Mc Closkey JC. Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC), 5ª edición. Madrid: Elsevier; 2009.
- Institut Català de la Salut. Guies de pràctica clínica. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Protocols i recomanacions. Barcelona: ICS
- Institut Català de la Salut. Documentació clínica. Barcelona: ICS
- Johnson M et al. Interrelaciones NANDA, NOC y NIC, 2ª edición. Madrid: Elsevier; 2007.
- Jefeuvre M, Dupuis A. Juicio clínico en cuidados de enfermería. Barcelona: Masson; 1995 Luis MT. Los diagnósticos enfermeros: revisión crítica y guía práctica. 2ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson; 2013.
- Marriner A, Alligod MR. Modelos y teorías en enfermería. 6ª edición Madrid: Elsevier; 2007.
- Moorhead S, Johnson M, Maas ML, Swanson E. Clasificación de los Resultados de Enfermería (NOC), 4ª edición. Madrid: Elsevier; 2009.
- Nanda Internacional. Diagnósticos enfermeros. Definiciones y clasificación 2015-2017. Madrid: Elsevier; 2015.
- Phaneuf M. La planificación de los cuidados enfermeros. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1999.
- Rifà R, Olivé C, Lamoglia M. Lenguaje NIC para el aprendizaje teórico-práctico en enfermería. Barcelona: Elsevier; 2012.
- Tellez S, García M. Modelos de cuidados en enfermería NANDA, NIC y NOC. México DF: McGraw-Hill Interamericana; 2012.
- Wesley RL. Teorías y modelos de enfermería. Mexico: McGraw-Hill Interamericana; 1997.